

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БОТАНІКА»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	206 Садово-паркове господарство ОПП Садово-паркове господарство
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	Курс – 1, семестр – 1
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 135 Кількість кредитів – 4,5
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Навчально -науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра геоматики, землеустрою та планування територій
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Гапон Світлана Василівна, доктор біологічних наук, професор <i>Контакти:</i> каб. 8. (навчальний корпус №1) e-mail: gaponsv58@gmail.com <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/gapon-svitlana-vasilivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Забезпечити засвоєння студентами знань про рослину як цілісний організм, її тканинну та органну будову, етапи розвитку рослинного світу, основні групи нижчих та вищих рослин, грибів і лишайників, особливості їх будови, розмноження, екології та поширення, з'ясувати особливості фітоценозів, рослинного покриву в цілому.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність цінувати та поважати різноманітність мультикультурність. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>фахові:</i> ФК 2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства. ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.
Результати навчання	ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста. ПРН 8. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ПРН 10. Проектувати та організувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.
Методи навчання	<i>Словесні методи:</i> розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. <i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування. <i>Практичні методи навчання:</i> практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативних документів. <i>Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Інтерактивні методи:</i>

	<p>мікрофон, мозковий штурм, дискусії і групові обговорення. <i>Комп'ютерні і мультимедійні методи</i>: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Ботаніка як наука. Рослинна клітина, її будова. Рослинний організм – цілісна система.</p> <p>Тема 2. Тканинна будова рослини. Вегетативні органи рослини, їх будова та функції.</p> <p>Тема 3. Генеративні органи рослини, їх будова та функції.</p> <p>Тема 4. Систематика рослин. Загальна характеристика водоростей. Синьо-зелені водорості. Зелені водорості.</p> <p>Тема 5. Відділи Діатомові, Бурі, Червоні водорості. Гриби та грибоподібні організми. Відділи Оомікотові, Зигомікотові гриби.</p> <p>Тема 6. Відділ Аскомікотові гриби, будова, розмноження, значення.</p> <p>Тема 7. Базидіомікотові гриби, будова, розмноження, значення. Лишайники, будова розмноження, значення.</p> <p>Тема 8. Вищі рослини. Риніофіти– перші наземні сухопутні рослини. Надвідділ мохоподібні.</p> <p>Тема 9. Вищі спорові судинні рослини. Насінні рослини. Відділ Голонасінні.</p> <p>Тема 10. Відділ Квіткові рослини. Підкласи Магноліїди, ранункуліди, каріофіліди, розіди, диленеїди.</p> <p>Тема 11. Відділ Квіткові рослини. Підкласи: ламіїди, астериди. Клас ліліюсиди. Підкласи Алісматиди, ліліїди, арециди. Поняття про фітоценоз, рослинність, типи рослинності.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>Форми поточного контролю</i>: опитування; виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>Форма семестрового контролю</i>: екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>2. Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.</p> <p>3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Самостійна робота включає конспект статті за схемою, що надана у методичних завданнях. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем і деканатом. Пропуск більше 20% обсягу курсу передбачає опитування за пропущеними темами після занять.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	<p>Знання, отримані з ботаніки здобувачем у ЗОШ, коледжах та професійно-технічних закладах.</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	<p>Презентації, відеоконтент, https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=8609</p>

Основні

1. Бобкова І.А., Варлахова Л.В. Ботаніка. Підручник (ВНЗ I—II р. а.). Київ: ВСВ «Медицина», 2015. 304 с.
2. Бойко М.Ф. Ботаніка. Систематика несудинних рослин. Навчальний посібник Київ: Ліра-К., 2013. 276 с.
3. Гапон С.В. Методичні рекомендації до проведення практичних, лабораторних занять з ботаніки. Полтава, 2023. 32 с.
3. Гапон С.В. Методичні вказівки до вивчення латинських назв рослин відділу Покритонасінних. Полтава:, 2022. 26 с.
4. Григора І.М., Шабарова С.І., Алейніков І.М. Ботаніка. Київ. Фітосоціоцентр, 2008. 504 с.
4. Нечитайло В. А., Кучерява Л.Ф. Ботаніка. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. 432 с.
5. Нечитайло В.А., Кучерява Л.Ф., Погребенник В.П. Систематика вищих рослин. Лабораторний практикум. Київ, Фітосоціоцентр, 2001. 455 с.
6. Новіков А., Барабаш-Красни Б. Сучасна систематика рослин. Загальні питання. Навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2015. 686 с.
7. Якубенко Б.Є., Алейніков І.М., Шабарова С.І., Машковська С.П. Ботаніка. Підручник. Київ: Ліра-К. 2022. 436 с.

Допоміжні

1. Байрак О. М., Гапон С. В., Леванець А. А. Безсудинні рослини Лівобережного Лісостепу України. Полтава : Верстка, 1998. 160 с.
2. Байрак О. М., Стецюк Н. О. Атлас рідкісних рослин Полтавщини. Полтава : Верстка, 1998. 228 с.
3. Гапон С.В. Гапон Ю.В. Конспект флори мохоподібних Лісостепу України (*Anthocerotophyta*, *Marchantiophyta*, *Bryophyta* (*Sphagnopsida*)). Частина I. Монографія. Полтава : ФОП Кулібаба, 2016. 106 с.
4. Гапон С.В., Гапон Ю.В. Конспект мохоподібних Лісостепу України *Bryophyta*: класи *Polytrichopsida*, *Tetraphidopsida*, *Bryopsida*). Частина II. Монографія. Полтава : ФОП Кулібаба, 2017. 368 с.
5. Гапон С.В., Гапон Ю.В. Синтаксономія мохової рослинності України (Лісостеп). Монографія. Полтава : ФОП Кулібаба, 2018. 100 с.
6. Григора І. М. Ботаніка / Григора І. М. Шабарова С. І., Алейніков І. М.. К. : Фітосоціоцентр, 2000. 195 с .
7. Заповідна краса Полтавщини. / Андрієнко Т. Л., Байрак О. М., Залудяк М. І. та ін. Полтава : ІВА Астроя, 1996. 188 с.
8. Збережи, де стоїш, де живеш. По сторінках Червоної книги Полтавщини. Рослинний світ. / під ред. к. б. О. М. Байрак. Полтава : Верстка, 1998. 204 с.
9. Костіков І.Ю., Джаган В.В., Демченко Е та ін. Ботаніка. Водорості та гриби. Навчальний посібник (під редакцією І.Ю.Костікова та В.В.Джаган). Київ. Арістей, 2006. 474 с.
10. Продромус рослинності України. Дубина Д.В., Дзюба Т.П., Ємельянова С.М. та ін. Київ, Науково-виробниче підприємство "Видавництво "Наукова думка" НАН України", 2019 782 с. Розділи: Розділ 1. Розвиток досліджень рослинності за методом Браун-Бланке с.7-50 (всі автори). Розділ 2. Класифікаційна схема рослинності України с. 50-91 (всі автори). Розділ 3-12. Бріофітна рослинність С. 575-590 (автори С.В. Гапон, Ю.В. Гапон). 10.
11. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.

	<p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>http://arus.ru - один із найкращих проєктів про живу природу; www.floranimal.ru – on-line енциклопедія; http://www.livt.net/index.htm - електронна ілюстрована енциклопедія „Живі істоти”; http://www.plantsystematics.org/- сайт по систематиці рослин. Відеоролики, фотографії, інформація розміщені на сайті http://www.arkive.org/ - on-line галерея флори і фауни Землі, представлено понад 6 тисяч видів тварин та 33 тисячі рослин; проєкт ВВС. Описи угруповань живих організмів та зональних біомів подані на сайтах: http://www.blueplanetbiomes.org - присвячений біомам світу; http://www.worldwildlife.org – сайтWWF. Інформацію про органічний світ окремих регіонів можна знайти на сайтах: .https://uk.wikipedia.org > wiki ua-referat.com/Рослинний_світ_Україна.....</p>
Рік введення	2023 р.